

การศึกษาความสำเร็จโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน

ณัฐพันธุ์ กันธิยะ¹

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือศึกษาความสำเร็จโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน การศึกษาในครั้งนี้เป็นการสำรวจ โดยมีประชากรที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมดในปี 2559-2562 จำนวน 247 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เกษตรกรที่เข้าร่วม การประเมินระดับความสำเร็จและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน โดยการประเมิน 5 ระดับความพึงพอใจของลิกเกิร์ต และแปลผลความคิดเห็น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 50 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สถานภาพสมรสและเป็นหัวหน้าครอบครัว มีรายได้ครัวเรือนประมาณ 10,001-20,000 บาท ต่อเดือน และมีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคมากกว่า 10 ปี วัตถุประสงค์ในการเลี้ยงเพื่อจำหน่ายเป็นพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์มากที่สุด เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองครอบครัวละประมาณ 1-10 ไร่ (ร้อยละ 73.55) และมีพื้นที่ที่ใช้เลี้ยงโคประมาณ 1-3 ไร่ (ร้อยละ 68.39) เกษตรกรให้อาหารหยาบเพียงอย่างเดียว แต่มีแร่ธาตุในสัตว์กินตลอด (ร้อยละ 67.74) สำหรับการผสมพันธุ์ เกษตรกรไม่ใช้การผสมเทียม (ร้อยละ 81.29) โดยนิยมใช้การผสมโดยพ่อพันธุ์ หากมีการผสมเทียมจะใช้บริการจากเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ เช่นเดียวกับการรักษาเมื่อสัตว์ป่วย การทำวัคซีน และพบว่าเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้คะแนนความสำเร็จและความพึงพอใจในโครงการในระดับมาก และมีปัจจัยที่ส่งผลถึงความสำเร็จของโครงการมากมาย โดยปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือ การติดตามผลของผู้บังคับบัญชา รองลงมาคือ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และการสื่อสารกันที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร

คำสำคัญ : โครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน การเลี้ยงโคเนื้อ

ทะเบียนวิชาการเลขที่ : 62(2)-0216(5)-065

¹ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน 55000

FACTORS AFFECTING THE SUCCESS OF PRACHARATH – NAN PROJECT

Nuttapan kantiya¹

ABSTRACT

The purpose of this study were to study factors influenced the success of Pracharath–Nan project. This study was a survey research, population consisted of 247, during 2016-2019 from which sample 155 were draw. Research instrument were questionnaire and interview. The analysis pattern of implementation and result of implementation of the Pracharath–Nan project were asked farmers’ opinion in each issue by using 5 levels measurement of Likert scale and weight mean score use to explain the meaning. Statistical deviation employed were frequency, percentage, mean and standard deviation.

From this study found that, the most farmer were male, had age over 50 years old, had primary school degree education, were married status had income 10,001-20,000 per month and had animal husbandry experience over 10 years. The most aim of raise were breeder. The 73.55% farmer had occupiable land with 1-10 rai per family. They (68.39 %) used their land for raising beef cattle between 1-3 rai and fed animal with only roughages. However, 67.74 % of farmer had access to mineral supplement for their animal. For breeding, they did not use artificial insemination, bred by sire (81.29%). Moreover, they were treated animal sick vaccination or artificial insemination by the authorities-DLD. In addition, the farmer and participant officer were given highly score for the success of the Pracharath-Nan project. There were many factors affecting the success of the Pracharath-Nan project: The highest score was commander of attention, qualitication of the responsible officials and good coordination with farmer.

Key word : Pracharath –Nan project, Beef production

Academic registration number No.: 62(2)-0216(5)-065

¹ Nan Province livestock Office, Muang District, Nan Province 55000

คำนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาเกษตรกรบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อทำไร่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดน่าน ทำให้ป่าต้นน้ำบนพื้นที่สูงชันเสื่อมสภาพ อีกทั้งเกษตรกรในจังหวัดน่านผลิตโคเนื้อได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคในพื้นที่ ทำให้ต้องนำเข้าโคมีชีวิตและซากโคจากต่างจังหวัดคิดเป็นมูลค่ากว่า 100 ล้านบาท/ปี ดังนั้นโครงการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อการเกษตรตามพระราชดำริ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน จึงได้จัดทำโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน พัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ (ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ) โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน มีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปีพ.ศ. 2559-2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตโคเนื้อให้เพียงพอต่อการบริโภค ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ สร้างรายได้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน และเพื่อลดพื้นที่การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แก้ไขปัญหাপ่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชันใน 8 อำเภอของจังหวัดน่าน โดยขอรับการสนับสนุนพันธุ์โคจากโครงการธนาคารโค-กระบือ ให้เกษตรกรยืมเลี้ยงเพื่อการผลิตรายละ 5 ตัว โดยเกษตรกรต้องสร้างโรงเรือนและปลูกพืชอาหารสัตว์ ลดพื้นที่การปลูกข้าวโพดรายละไม่น้อยกว่า 5 ไร่ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับการทำการเกษตรด้านอื่นๆ และเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาคาราคาเข่งโคเนื้อและเนื้อโคเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร ประชาชนในจังหวัดน่านสามารถพึ่งพาตนเองได้ในการผลิตอาหารเพื่อการบริโภคอย่างเพียงพอและมีอาหารที่ปลอดภัย นอกจากนี้ยังสามารถลดพื้นที่บุกรุกป่าเพื่อการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สนับสนุนการจัดการป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมบนพื้นที่สูงชันในพื้นที่จังหวัดน่านได้อีกด้วย โดยมีพื้นที่เป้าหมายการดำเนินการ จำนวน 7 อำเภอ ในจังหวัดน่าน ได้แก่ อำเภอเวียงสา อำเภอนาหมื่น อำเภอภูเพียง อำเภอปัว อำเภอแม่จริม อำเภอทุ่งช้างและอำเภอสันติสุข ซึ่งโครงการดังกล่าวประสบความสำเร็จสามารถลดพื้นที่บุกรุกป่าเพื่อการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้เป็นจำนวนมาก มีจำนวนโคเนื้อในพื้นที่เพิ่มขึ้นจากโครงการนี้ 30 ตัว จากเกษตรกร 73 ราย คิดเป็น 41.09 % ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด เกษตรกรส่วนใหญ่มีการสร้างโรงเรือนคิดเป็น 97.26 % และเกษตรกรสามารถลดรายจ่ายในการรื้อปุ๋ยเคมีได้เดือนละประมาณ 2,000 บาท และเกษตรกรสามารถนำมูลสัตว์ไปจำหน่ายได้รายได้สูงสุดเดือนละ 1,200 บาท นอกจากนี้โครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน พัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ (ภายใต้

โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ) ยังได้รับรางวัลสาขาบริการภาครัฐระดับดีเด่นของสำนักงานพัฒนาระบบราชการ ปี 2561

จากความสำเร็จดังกล่าวจึงเป็นที่มาในการศึกษาปัจจัยและกระบวนการบริหารจัดการของภาครัฐร่วมกับเกษตรกรในพื้นที่ที่ทำให้เกิดความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน พัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ โดยผู้วิจัยสนใจเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เช่นปัจจัยพื้นฐานในการผลิตโคเนื้อ การมีส่วนร่วมของเกษตรกร ความพึงพอใจต่อโครงการฯและการดำเนินโครงการฯ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดำเนินโครงการ เช่นการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ การดำเนินการร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งล้วนแต่มีผลกระทบต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ ดังนั้นผลของการศึกษาในครั้งนี้ อาจเป็นข้อมูลให้ผู้กำหนดนโยบาย เจ้าหน้าที่ส่วนงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ นำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน การประเมิน ผลการดำเนินงานโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่านหรือนำไปปรับใช้โครงการอื่นๆ เพื่อความสำเร็จของโครงการอย่างยั่งยืน ตลอดจนเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้สนใจในการพัฒนากอบแนวคิดเพื่อใช้ในการวิจัยเชิงลึกต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน

3. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน ปี 2559-2562 ซึ่งได้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2561- เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2562

4. นิยามศัพท์

โครงการ หมายถึง โครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรผู้ที่เข้าร่วมโครงการพระราชรัฐ-สานพลังน่าน ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ จังหวัดน่าน ปี 2559-2562

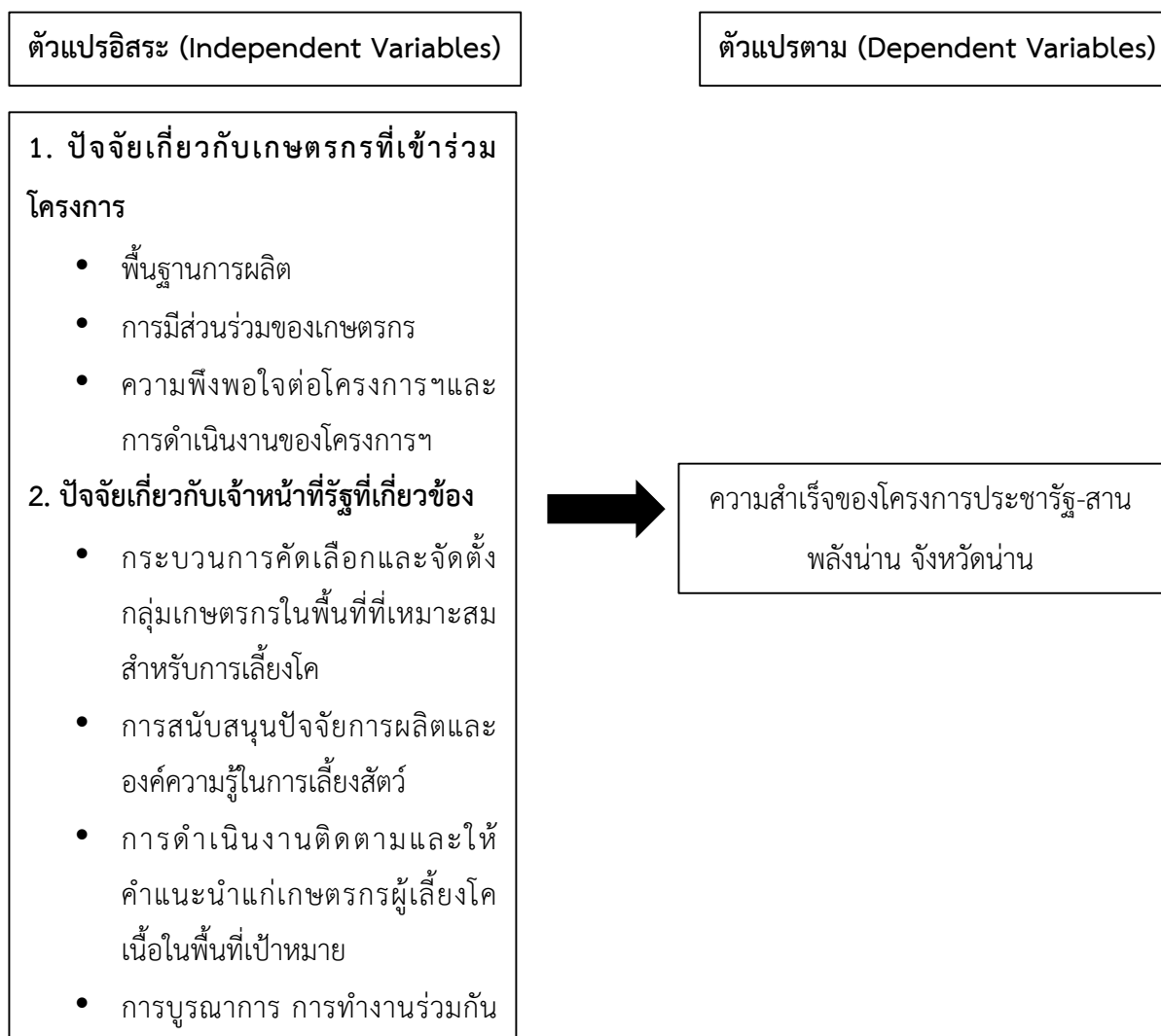
ความสำเร็จ หมายถึง ความสามารถขององค์กรที่วางแผนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำเนินการตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ จนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้น รูปแบบวิธีการเลี้ยง การจัดการอาหารสัตว์ การป้องกันรักษาโรค ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงของเกษตรกรโครงการพระราชรัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จโครงการพระราชรัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน
3. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปดำเนินเป็นนโยบายของโครงการอื่นๆของกรมปศุสัตว์ต่อไป

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จโครงการพระราชรัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน” ดังนี้คือ เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายมีความเหมาะสมของปัจจัยพื้นฐานในการผลิตโคเนื้อ มีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและองค์ความรู้ในการเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการดำเนินงานติดตามและให้คำแนะนำแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่เป้าหมาย การบูรณาการการทำงานอย่างเป็นรูปธรรมของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ นำไปสู่ความสำเร็จในโครงการพระราชรัฐ-สานพลังน่าน พัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน โดยใช้แหล่งข้อมูลคือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของโครงการ โดยใช้แบบสอบถามโครงสร้าง (Interview schedule) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ศึกษา

ได้กำหนดวิธีการศึกษาเกี่ยวกับประชากรกลุ่มตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประชารัฐ-सानพลังน่าน ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ ในปี 2559-2562 จำนวนทั้งหมด 247 คน ดังนี้

1. เกษตรกรในพื้นที่อำเภอบ่อเกลือ จำนวน 22 คน
2. เกษตรกรในพื้นที่อำเภอบัว จำนวน 19 คน
3. เกษตรกรในพื้นที่อำเภอสันติสุข จำนวน 10 คน
4. เกษตรกรในพื้นที่อำเภอแม่จริม 31 คน
5. เกษตรกรในพื้นที่อำเภอนาหมื่น 128 คน
6. เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเวียงสา 22 คน
7. เกษตรกรในพื้นที่อำเภอภูเพียง 15 คน

1.2. การสุ่มตัวอย่าง (Purposive sampling)

ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ขนาดสัดส่วนที่เหมาะสม จากข้อมูลประชากรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประชารัฐ-सानพลังน่าน ตามวิธีที่ของ ทาโร่ ยามาเน่ ที่ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 5 การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = จำนวนสมาชิกประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มร้อยละ 5 (0.05)

จากสูตรข้างต้นคำนวณแล้วได้กลุ่มตัวอย่าง 152.70 คน หรือประมาณ 155 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง และจำนวนข้อมูลที่เก็บได้จริง

ลำดับ	ประชากรในพื้นที่	จำนวนประชากร	ข้อมูลที่เก็บได้จริง
		(คน)	(คน)
1	อำเภอบ่อเกลือ	22	14
2	อำเภอปัว	19	13
3	อำเภอสันติสุข	10	6
4	อำเภอแม่จริม	31	19
5	อำเภอนาหมื่น	128	80
6	อำเภอเวียงสา	22	12
7	อำเภอภูเพียง	15	11
รวมทั้งหมด (คน)		247	155

2 วิธีการเก็บข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสำเร็จของโครงการฯ แหล่งที่มาของข้อมูลคือ ตัวอย่างเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการโดยการสุ่มตัวอย่างตามวิธีของ ทาโร่ ยามาเน่ จำนวน 155 คน และสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยการคัดเลือกจากเจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ จำนวน 15 คน ทำการเก็บข้อมูลจากตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามที่มีโครงสร้าง มีลักษณะคำถามปลายปิด (Close-ended question) และปลายเปิด (Open-ended question) จำนวน 2 ชุด คือ ชุดแรกสำหรับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ และ ชุดที่ 2 สำหรับบุคลากรภาครัฐที่ดำเนินโครงการ โดยลักษณะการใช้แบบสอบถามเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย (Focus group) โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยทำการเก็บ

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย (Focus group) ซึ่งผู้สัมภาษณ์จะต้องจับประเด็นและสาระสำคัญ โดยใช้แบบสอบถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม สภาพการเลี้ยงการจัดการ

ส่วนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ความพึงพอใจ แรงจูงใจ ปัจจัย/การดำเนินงานที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่านเพื่อวัดระดับความสำเร็จ/ความพึงพอใจในโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ

ส่วนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะจากเกษตรกรผู้เข้าร่วมในโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ

สำหรับแบบสอบถามของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัย/การดำเนินงานที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่านเพื่อวัดระดับความสำเร็จ/ความพึงพอใจในโครงการประชารัฐ-สานพลังน่านภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ

ส่วนที่ 2 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ

3 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

ทำได้โดยการนำข้อมูลจากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปและแสดงค่าทางสถิติ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. เกณฑ์การให้คะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนโดยใช้หลักของ Likert Scale โดยแบ่งคะแนนแต่ละข้อออกเป็น 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2 และ 1 ดังนี้

มากที่สุด	=	5 คะแนน
มาก	=	4 คะแนน
ปานกลาง	=	3 คะแนน
น้อย	=	2 คะแนน
น้อยที่สุด	=	1 คะแนน

3. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินโครงการ ประชาธิรัฐ-สารพลังน่านในด้านต่างๆของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน โดยกำหนด คะแนนในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ระดับ ดังนี้ (สุชาติ, 2546)

สำเร็จ/พึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1
สำเร็จ/พึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
สำเร็จ/พึงพอใจในการปฏิบัติงานปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
สำเร็จ/พึงพอใจในการปฏิบัติงานมาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4
สำเร็จ/พึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5

4. การกำหนดค่าเพื่อประเมินระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินโครงการ ประชาธิรัฐ-สารพลังน่านในด้านต่างๆ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทำได้โดยการ ประยุกต์ใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Applied Rating Scale) แบบ Numerical Rating Scale และนำ ค่าเฉลี่ยของแต่ละประเด็นมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (สุชาติ, 2546)

$$\text{พิสัยช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}}$$

$$= 0.8$$

- ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 สำเร็จ/พึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 สำเร็จ/พึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อย
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 สำเร็จ/พึงพอใจในการปฏิบัติงานปานกลาง
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 สำเร็จ/พึงพอใจในการปฏิบัติงานมาก
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 สำเร็จ/พึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม สภาพการเลี้ยง และการจัดการ

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรในโครงการพระราชรัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 85.81 เพศหญิง ร้อยละ 14.19 อายุของเกษตรกรที่มีอายุน้อยกว่า 30 และมากกว่า 70 ปี ร้อยละ 2.58 และ 3.23 ตามลำดับ อายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 4.52 อายุระหว่าง 40-49 ปี ร้อยละ 14.19 และ อายุระหว่าง 50-59 ปี ร้อยละ 35.48 และอายุระหว่าง 60-70 ปี ร้อยละ 40.00 ตามลำดับ โดยสถานภาพของเกษตรกรส่วนมากสมรสแล้ว ร้อยละ 92.26 และ ร้อยละ 7.74 มีสถานภาพโสด เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครอบครัว ร้อยละ 82.58 ระดับการศึกษาของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 56.13 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 26.45 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และร้อยละ 4.52 จบการศึกษาระดับปวช. และร้อยละ 2.58 จบการศึกษาระดับปวส. และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 10.32 ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนสถานภาพทางสังคม พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่ร้อยละ 70.97 ไม่มีสถานภาพทางสังคม คือ ไม่มีตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนัน หรือผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รองลงมาร้อยละ 16.77 เป็นกรรมการหมู่บ้าน การเลี้ยงโคของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นอาชีพเสริม ร้อยละ 78.06 และร้อยละ 21.94 มีการเลี้ยงเป็นอาชีพหลัก

รายได้ของเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากอาชีพทำการเกษตร ร้อยละ 47.10 เลี้ยงโคเนื้อ ร้อยละ 29.03 และอาชีพรับจ้างร้อยละ 23.87 รายได้รวมของครอบครัวของเกษตรกร ร้อยละ 10.32 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 14.84 มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท/เดือน และมีรายได้ 10,001-20,000 บาท/เดือน ร้อยละ 30.32 และร้อยละ 4.52 มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท/เดือน ร้อยละ 10.32 มีรายได้ระหว่าง 30,001-40,000 บาท/เดือน และมีรายได้ 40,001-50,000 บาท/เดือน ร้อยละ 5.81 ส่วนรายได้จากการจำหน่ายโคเนื้อพบว่า เกษตรกรร้อยละ 25.81 มีรายได้จากการจำหน่ายโคน้อยกว่า 10,000 บาทต่อปี รายได้จากการจำหน่ายโคเนื้อระหว่าง 10,001-50,000 บาท/ปี ร้อยละ 61.94 และเกษตรกรร้อยละ 7.74 มีรายได้ระหว่าง 50,001-100,000 บาท/ปี ร้อยละ 4.52 ไม่มีรายได้จากการจำหน่ายโคเนื้อเนื่องจากกำลังเริ่มเลี้ยง ดังแสดงในตารางที่ 2

วัตถุประสงค์ในการเลี้ยงโคของเกษตรกรในโครงการพระราชรัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่านส่วนใหญ่ทำการเลี้ยงไว้เพื่อเป็นพ่อแม่พันธุ์ ร้อยละ 74.84 รองลงมาร้อยละ 21.29 เลี้ยงไว้จำหน่ายเป็นโคขุน และร้อยละ 2.58 เลี้ยงไว้เพื่อใช้งาน เกษตรกรมีการจดบันทึกประวัติโค ร้อยละ 46.45 และร้อยละ 53.55 ไม่ได้

ทำการจดบันทึกประวัติโค การเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรส่วนใหญ่พบว่า เกษตรกรร้อยละ 89.03 เลี้ยงโคเนื้อจำนวน 1-10 ตัว และรองลงมาร้อยละ 10.97 เลี้ยงโคเนื้อจำนวน 11-20 ตัว

การเลี้ยงโคเพศผู้ของเกษตรกรส่วนใหญ่พบว่า ร้อยละ 74.19 มีโคเพศผู้จำนวน 1-3 ตัว รองลงมา ร้อยละ 15.48 มีโคเพศผู้จำนวน 4-6 ตัว และร้อยละ 3.23 มีโคเพศผู้จำนวน 7-10 ตัว และไม่มีโคเพศผู้เป็นของตนเอง ร้อยละ 7.10 ตามลำดับ ส่วนการเลี้ยงโคเพศเมียของเกษตรกรส่วนใหญ่พบว่า ร้อยละ 78.71 มีโคเพศเมียจำนวน 1-5 ตัว และรองลงมาร้อยละ 12.26 มีโคเพศเมียจำนวน 6-10 ตัว และเกษตรกรร้อยละ 44.44 มีโคเพศผู้ที่มีอายุมากกว่า 6 เดือน จำนวน 1-5 ตัว และมากกว่า 5 ตัว ร้อยละ 55.56 และเกษตรกรร้อยละ 49.65 มีโคเพศเมียอายุมากกว่า 6 เดือน จำนวน 1-5 ตัว และมากกว่า 5 ตัว ร้อยละ 50.35 ส่วนค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่พบว่า ร้อยละ 57.42 มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 500 บาท/เดือน รองลงมา ร้อยละ 34.19 มีค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วง 501-1,000 บาท/เดือน และร้อยละ 2.58 มีค่าใช้จ่าย 1,001-2,000 บาท/เดือน และร้อยละ 5.81 มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 2,000 บาท/เดือน สำหรับการมีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคของเกษตรกรส่วนใหญ่พบว่า เกษตรกรร้อยละ 31.16 มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคเนื้อ 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 60.00 มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโค 1-10 ปี และร้อยละ 8.39 มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคน้อยกว่า 1 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่วางแผนเพิ่มจำนวนโคในอนาคต ร้อยละ 79.35 และรองลงมาร้อยละ 14.84 กำลังพิจารณาจะเพิ่มจำนวนโคที่เลี้ยง และร้อยละ 5.81 ยังไม่ตัดสินใจ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรในโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน (n=155)

ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	133	85.81
	หญิง	22	14.19
อายุ/ปี	น้อยกว่า 30 ปี	4	2.58
	30-39 ปี	7	4.52
	40-49 ปี	22	14.19
	50-59 ปี	55	35.48
	60-70 ปี	62	40.00
	มากกว่า 70 ปี	5	3.23
สถานภาพ	โสด	12	7.74
	สมรส	143	92.26
สถานะในครอบครัว	หัวหน้าครอบครัว	128	82.58
	สมาชิกในครอบครัว	27	17.42
การศึกษา	ประถมศึกษา	87	56.13
	มัธยมศึกษา	41	26.45
	ปวช.	7	4.52
	ปวส.	4	2.58
	ปริญญาตรี	16	10.32
สถานะภาพทางสังคม	ไม่มีตำแหน่ง	110	70.97
	กรรมการหมู่บ้าน	26	16.77
	อื่นๆ	19	12.26
การเลี้ยงโคเนื้อเป็น	อาชีพหลัก	34	21.94
	อาชีพเสริม	121	78.06

ตารางที่ 2 (ต่อ) ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรในโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน (n=155)

ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร		จำนวน	ร้อยละ
รายได้จากการประกอบอาชีพ	ทำการเกษตร	73	47.10
	เลี้ยงโคเนื้อ	45	29.03
	รับจ้าง	37	23.87
รายได้รวมของครอบครัวโดยเฉลี่ย (บาท/เดือน)	น้อยกว่า 5,000 บาท	16	10.32
	5,001-10,000 บาท	23	14.84
	10,001-20,000 บาท	47	30.32
	20,001-30,000 บาท	7	4.52
	30,001-40,000 บาท	16	10.32
	40,001-50,000 บาท	9	5.81
	ไม่ระบุ	37	23.87
รายได้เฉลี่ยของการจำหน่ายโค (บาท/ ปี)	น้อยกว่า 10,000 บาท	40	25.81
	10,001-50,000 บาท	96	61.94
	50,001-100,000 บาท	12	7.74
	ยังไม่ได้จำหน่าย	7	4.52

เกษตรกรร้อยละ 45.81 ใช้แรงงานในการเลี้ยงโคเนื้อจำนวน 1 คน รองลงมาร้อยละ 39.35 ใช้แรงงานจำนวน 2 คน และร้อยละ 3.23 ใช้แรงงานจำนวน 3 คนขึ้นไป แหล่งน้ำที่เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้คือแหล่งน้ำประปาภูเขา ประปาหมู่บ้าน และน้ำฝน ร้อยละ 73.55 รองลงมาร้อยละ 16.13 ใช้น้ำจากบ่อน้ำ และร้อยละ 10.32 ใช้น้ำชลประทาน รูปแบบในการเลี้ยงโคของเกษตรกรร้อยละ 83.23 เป็นการเลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย รองลงมาร้อยละ 10.32 เลี้ยงแบบขังคอก และมีการเลี้ยงโคแบบปล่อย ร้อยละ 6.45 ตารางที่ 4

ตารางที่ 3 ข้อมูลการเลี้ยงและสภาพการเลี้ยงของเกษตรกรในโครงการพระราชดำริ-สถานพลังงาน จังหวัดน่าน (n=155)

การเลี้ยงและสภาพการเลี้ยง		จำนวน	ร้อยละ
วัตถุประสงค์การเลี้ยงโค	เลี้ยงไว้จำหน่ายเป็นโคขุน	33	21.29
	เลี้ยงไว้เพื่อเป็นพ่อพันธุ์-แม่พันธุ์	116	74.84
	เลี้ยงไว้เพื่อใช้งาน	4	2.58
	อื่นๆ	2	1.29
การจดบันทึกประวัติโค	มี	72	46.45
	ไม่มี	83	53.55
จำนวนโคที่เลี้ยงทั้งหมด (ตัว)	1-10 ตัว	138	89.03
	11-20 ตัว	17	10.97

สำหรับพื้นที่ถือครองทางการเกษตรของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรร้อยละ 73.55 มีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 1-10 ไร่ รองลงมาร้อยละ 14.19 มีจำนวน 11-20 ไร่ ร้อยละ 3.23 มีจำนวน 21-30 ไร่ และ 40 ไร่ขึ้นไป ร้อยละ 7.10 พื้นที่ที่เกษตรกรร้อยละ 68.39 ใช้เลี้ยงโคเนื้อ มีจำนวน 1-3 ไร่ และรองลงมาร้อยละ 25.81 มีจำนวน 4-10 ไร่ และมากกว่า 10 ไร่ ร้อยละ 5.81 เกษตรกรร้อยละ 68.39 ใช้อาหารหยาบเพียงอย่างเดียวในการเลี้ยงโค และรองลงมาร้อยละ 31.61 มีการใช้อาหารข้น และอาหารหยาบในการเลี้ยงโค ในส่วนการให้แร่ธาตุก้อนของเกษตรกรพบว่า ร้อยละ 67.74 เกษตรกรมีแร่ธาตุก้อนให้โคกินตลอดทั้งปี รองลงมาร้อยละ 25.81 ให้เป็นบางครั้ง และร้อยละ 6.45 เกษตรกรยังไม่เคยให้โคกิน แหล่งอาหารหยาบที่ใช้ในการใช้เลี้ยงโคของเกษตรกรพบว่า ร้อยละ 50.32 มีพื้นที่ปลูกหญ้าเป็นของตัวเอง และรองลงมาร้อยละ 10.32 ใช้พื้นที่สาธารณะเป็นแหล่งอาหารหยาบ และใช้ฟางข้าว หรือ เปลือกข้าวโพดแห้งที่เกษตรกรกักตุนไว้เป็นแหล่งอาหารหยาบ ร้อยละ 39.35 ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 3 (ต่อ) ข้อมูลการเลี้ยงและสภาพการเลี้ยงของเกษตรกรในโครงการพระราชดำริ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน (n=155)

การเลี้ยงและสภาพการเลี้ยง		จำนวน	ร้อยละ
โคเพศผู้ทั้งหมด (ตัว)	1-3 ตัว	115	74.19
	4-6 ตัว	24	15.48
	7-10 ตัว.	5	3.23
	ไม่มีโคเพศผู้	11	7.10
โคเพศเมียทั้งหมด (ตัว)	1-5 ตัว	122	78.71
	6-10 ตัว	19	12.26
	ไม่มีโคเพศเมีย	14	9.03
โคเพศผู้อายุมากกว่า 6 เดือน (n=144)	1-5 ตัว	64	44.44
	มากกว่า 5 ตัว	80	55.56
โคเพศเมียอายุมากกว่า 6 เดือน (ตัว) (n=141)	1-5 ตัว	70	49.65
	มากกว่า 5 ตัว	71	50.35
ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโค	น้อยกว่า 500 บาท	89	57.42
	501-1,000 บาท	53	34.19
	1,001-2,000 บาท	4	2.58
	มากกว่า 2,000 บาท	9	5.81
มีประสบการณ์ในการเลี้ยง (ปี)	น้อยกว่า 1 ปี	13	8.39
	1-10 ปี	93	60.00
	10 ปีขึ้นไป	49	31.61
มีเป้าหมายการเลี้ยงในอนาคต	เลี้ยงเพิ่มขึ้น	123	79.35
	กำลังพิจารณา	23	14.84
	ยังไม่ตัดสินใจ	9	5.81

ตารางที่ 4 ข้อมูลแรงงาน แหล่งน้ำที่ใช้ในการเลี้ยง และรูปแบบการเลี้ยงโคของเกษตรกรในโครงการพระราช
รัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน (n=155)

ข้อมูลแรงงาน แหล่งน้ำที่ใช้ในการเลี้ยง และรูปแบบการเลี้ยงโค	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนแรงงานที่ใช้เลี้ยงโคเนื้อ (คน)	1 คน	71
	2 คน	61
	3 คนขึ้นไป	5
	ไม่ระบุ	18
แหล่งน้ำที่ใช้ในการเลี้ยง	ชลประทาน	16
	บ่อน้ำ	25
	น้ำประปาภูเขา, ประปาหมู่บ้าน และ น้ำฝน	114
รูปแบบการเลี้ยงโค	ขังคอก	16
	กึ่งขังกึ่งปล่อย	129
	ปล่อย	10

ตารางที่ 5 พื้นที่ในการเลี้ยง และการจัดการอาหารของเกษตรกรในโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน (n=155)

พื้นที่ในการเลี้ยง และการจัดการอาหาร		จำนวน	ร้อยละ
พื้นที่ถือครองทางการเกษตร (ไร่)	1-10 ไร่	114	73.55
	11-20 ไร่	22	14.19
	21-30 ไร่	5	3.23
	31-40 ไร่	3	1.94
	40 ไร่ขึ้นไป	11	7.10
พื้นที่ที่ใช้ในการเลี้ยงโค (ไร่)	1-3 ไร่	106	68.39
	4-10 ไร่	40	25.81
	มากกว่า 10 ไร่	9	5.81
อาหารที่ใช้ในการเลี้ยงโคเนื้อ เป็น อาหารประเภทใด	อาหารหยาบอย่างเดียว	106	68.39
	อาหารข้นและอาหารหยาบ	49	31.61
การให้แร่ธาตุก่อน	ให้บางครั้ง	40	25.81
	ให้ตลอดทั้งปี	105	67.74
	ไม่เคยให้	10	6.45
แหล่งอาหารหยาบที่ใช้ในการเลี้ยงโคเนื้อ	แปลงหญ้าของตัวเอง	78	50.32
	ตามไร่นาของคนอื่น/ที่สาธารณะ	16	10.32
	ฟางข้าว หรือเปลือกข้าวโพดแห้ง	61	39.35

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่านร้อยละ 81.29 ผสมพันธุ์โคโดยใช้พ่อพันธุ์ ส่วนเกษตรกรที่ทำการผสมเทียมโดยใช้น้ำเชื้อจากกรมปศุสัตว์ ร้อยละ 79.31 และน้ำเชื้อจากอาสาปศุสัตว์หรืออื่นๆ ร้อยละ 20.69 ในการผสมเทียมโคของเกษตรกรส่วนใหญ่จะให้เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ทำการผสมเทียม ร้อยละ 55.17 สำหรับเกษตรกรที่ไม่ใช้การผสมเทียม เกษตรกรนิยมใช้พ่อพันธุ์คุมฝูง โดยพบว่า ร้อยละ 61.11 ใช้พ่อพันธุ์ 1 ตัวต่อแม่พันธุ์ 3 ตัว รองลงมาร้อยละ 38.89 ใช้พ่อพันธุ์ 1 ตัวต่อแม่พันธุ์ 5 ตัว สำหรับการตายของโคในรอบปี พบว่าร้อยละ 84.52 ไม่พบการตายของโคในรอบปีที่ผ่านมาเลย และร้อยละ 15.48 พบการตายของโคในรอบปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์เป็นผู้ทำการรักษาโคของ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 45.81 รองลงมาร้อยละ 35.48 จากอาสาปศุสัตว์ และทำการรักษาเอง ร้อยละ 18.71 ในการทำวัคซีน/ถ่ายพยาธิโคของเกษตรกรส่วนใหญ่พบว่า ทำปีละ 2 ครั้ง ร้อยละ 45.16 รองลงมาร้อยละ 44.52 ทำปีละ 1 ครั้ง โดยวัคซีนที่ทำ คือ วัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อย และยังไม่เคยทำ วัคซีน ร้อยละ 10.32 ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 รูปแบบการผสมพันธุ์ และการสุขภาพโคของเกษตรกรในโครงการพระราชรัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน (n=155)

การผสมพันธุ์ ประสิทธิภาพการผลิต และการรักษาโรค		จำนวน	ร้อยละ
การผสมพันธุ์	ผสมเทียม	29	18.71
	ใช้พ่อพันธุ์	126	81.29
การผสมเทียมใช้น้ำเชื้อจากแหล่งใด (n=29)	กรมปศุสัตว์	23	79.31
	อื่นๆ	6	20.69
ผู้ให้บริการผสมเทียม (n=29)	เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์	16	55.17
	ไม่ระบุ	13	44.83
การใช้พ่อพันธุ์คุมฝูง (พ่อ:แม่) (ตัว) (n=126)	1:3 ตัว	77	61.11
	1:5 ตัว	49	38.89
การตายของโคในรอบปี	มีการตาย	24	15.48
	ไม่มีการตาย	131	84.52
การรักษา	อาสาปศุสัตว์	55	35.48
	เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์	71	45.81
	รักษาเอง	29	18.71
การได้รับการทำวัคซีน/ถ่ายพยาธิและการได้รับการป้องกันโรค	ทำปีละ 1 ครั้ง	69	44.52
	ทำปีละ 2 ครั้ง	70	45.16
	ไม่ได้ทำ	16	10.32

เกษตรกรส่วนมากใช้เงินทุนของตนเองในการเลี้ยงโคเนื้อ ร้อยละ 54.19 รองลงมาร้อยละ 37.42 ใช้เงินทั้งของตัวเองและเงินกู้ ส่วนร้อยละ 8.39 เกษตรกรไม่ระบุแหล่งเงินทุน สำหรับวงเงินกู้เพื่อการเลี้ยงโคของเกษตรกรในโครงการพระราชรัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน พบว่า ร้อยละ 36.77 เกษตรกรกู้เงินเพื่อการเลี้ยงโคจำนวน 20,001-30,000 บาท รองลงมาคือ 30,001-40,000 บาท ร้อยละ 25.81 กู้เงินจำนวน

10,001-20,000 บาท ร้อยละ 15.48 และ 40,001-50,000 บาท ร้อยละ 11.61 มากกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 7.10 สุดท้ายคือน้อยกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 3.23 ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ข้อมูลแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรในโครงการพระราชดำริ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน (n=155)

ข้อมูลแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเลี้ยงโคเนื้อ		จำนวน	ร้อยละ
แหล่งเงินทุน	เงินทุนของตัวเอง	84	54.19
	ใช้ทั้งเงินของตัวเองและเงินกู้	58	37.42
	อื่นๆ	13	8.39
วงเงินกู้เพื่อการเลี้ยงโค	น้อยกว่า 10,000 บาท	5	3.23
	10,001 บาท - 20,000 บาท	24	15.48
	20,001 บาท - 30,000 บาท	57	36.77
	30,001 บาท - 40,000 บาท	40	25.81
	40,001 บาท - 50,000 บาท	18	11.61
	มากกว่า 50,000 บาท	11	7.10

ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่พบในการเลี้ยงโคของเกษตรกรส่วนใหญ่พบว่า เกษตรกรมีอาหารหายาไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงโคในฤดูแล้ง ร้อยละ 68.39 รองลงมาร้อยละ 25.81 มีวัตถุดิบอาหารสัตว์ไม่เพียงพอ และร้อยละ 2.58 ไม่มีพื้นที่ในการปลูกหญ้า ส่วนข้อเสนอแนะของเกษตรกรส่วนใหญ่ในการเลี้ยงโคเนื้อพบว่า อยากให้มีราคาซื้อขายที่ยุติธรรม ร้อยละ 62.58 อยากให้มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน 31.61 และอยากให้มีการประกันราคาร้อยละ 5.81 ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน (n=155)

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ		จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงโคของ ท่าน	อาหารหายามีไม่เพียงพอต่อการ เลี้ยงโค	106	68.39
	วัตถุดิบอาหารสัตว์ไม่เพียงพอ	40	25.81
	ไม่มีพื้นที่เพาะปลูกหญ้า	4	2.58
	อื่นๆ	5	3.23
ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการ ผลิตและการตลาดโคในเขตพื้นที่จังหวัด น่านอย่างไร	อยากให้มีการประกันราคา	9	5.81
	ราคาที่ยุติธรรม	97	62.58
	อยากให้มีตลาดรองรับการซื้อ	49	31.61
	จำหน่ายโคที่มั่นคงอื่นๆ		

2. การประเมินระดับความสำเร็จและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน

2.1 การประเมินระดับความสำเร็จและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่านของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

เกษตรกรให้คะแนนความพึงพอใจต่อโครงการนี้มากที่สุด 4.39 คะแนนจากประเด็นด้านความน่าสนใจและความพึงพอใจต่อตัวโครงการ และเกษตรกรคิดว่าโครงการนี้ประสบความสำเร็จมากที่สุด 4.28 คะแนนจากคะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยความสำเร็จที่เกิดขึ้น เกษตรกรคิดว่ามาจากปัจจัยต่างๆคือ กิจกรรมของโครงการที่ตรงตามความต้องการของเกษตรกร มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการฯ มีการประสานรณอมระหว่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามโครงการ และเกษตรกรคิดว่าความสำเร็จที่เกิดขึ้นเนื่องจากการจัดให้มีการอบรมเกษตรกรให้มีความรู้มากที่สุด (4.22 คะแนน) ปัจจัยที่รองลงมาคือ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อแก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรฯ (4.17 คะแนน) เป้าหมายของโครงการมีความเหมาะสมเป็นไปได้ และมีการเปิดโอกาสให้เกษตรกรมีการซักถามรายละเอียดของโครงการ (4.11 คะแนน) มีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน และแสดงขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานชัดเจน และมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในโครงการ (4.06 คะแนน) มีการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลในการปฏิบัติงานให้เกษตรกรทราบ (3.89 คะแนน) รวมทั้งตัว

เกษตรกรได้เสนอความคิดเห็นและเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานในโครงการฯให้เหมาะสม (3.78 คะแนน) โดยเกษตรกรคิดว่าโครงการนี้ลดพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ในพื้นที่ห้ามปลูก) ได้เพิ่มขึ้น และการผลิตโคเนื้อในพื้นที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด คือให้คะแนน 4.17 คะแนน เกษตรกรมีการสร้างโรงเรือนในพื้นที่ตนเอง รวมทั้งได้รับการส่งเสริมอาชีพเลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่มากขึ้น (4.11 คะแนน) มีการปลูกพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ของตนเองไม่น้อยกว่า 5 ไร่ และมีการใช้ปุ๋ยคอกในพื้นที่เพิ่มขึ้น (4.09 คะแนน) ซึ่งความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความสามัคคีและช่วยเหลือกันของเจ้าหน้าที่ (4.17 คะแนน) การมีเจ้าหน้าที่บริการอย่างเพียงพอ (3.78 คะแนน) และมีความยุ่งยากซับซ้อนในการปฏิบัติงานตามโครงการในระดับปานกลาง คือมีคะแนน 3.39 คะแนน โดยรวมแล้วระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการประชารัฐ-สานพลังน่านของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยระดับความสำเร็จและความพึงพอใจเท่ากับ 4.09 คะแนน ดังที่แสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการประชารัฐ-สานพลังน่านของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ (n=155)

ข้อ	ระดับความสำเร็จและความพึงพอใจต่อการดำเนินการของโครงการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1	ความน่าสนใจของโครงการนี้	4.39	0.61	มากที่สุด
2	กิจกรรมของโครงการตรงกับความต้องการของเกษตรกร	4.22	0.65	มากที่สุด
3	เป้าหมายของโครงการมีความเหมาะสมเป็นไปได้	4.11	0.58	มาก
4	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการแสดงขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงาน	4.06	0.64	มาก
5	มีการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลในการปฏิบัติงานให้เกษตรกรทราบ	3.89	0.83	มาก
6	เกษตรกรได้เสนอความคิดเห็นและเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานในโครงการฯ ให้เหมาะสม	3.78	1.11	มาก
7	มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการฯ	4.22	0.81	มากที่สุด
8	มีการประเมินประนอมระหว่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามโครงการ	4.22	0.81	มากที่สุด

ตารางที่ 9 (ต่อ)ระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน
ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ (n=155)

ข้อ	ระดับความสำเร็จและความพึงพอใจต่อการดำเนินการของโครงการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
9	มีการเปิดโอกาสให้เกษตรกรมีการซักถามรายละเอียดของโครงการ	4.11	0.83	มากที่สุด
10	มีการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในโครงการ	4.06	1.06	มาก
11	มีความยุ่งยากซับซ้อนในการปฏิบัติงานตามโครงการฯ	3.39	0.61	ปานกลาง
12	การมีเจ้าหน้าที่บริการอย่างเพียงพอ	3.78	0.73	มาก
13	มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อแก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรฯ	4.17	0.99	มาก
14	เกษตรกรได้มีการสร้างโรงเรือนในพื้นที่ของตนเอง	4.11	0.68	มาก
15	เกษตรกรได้มีการปลูกพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ของตนเองไม่น้อยกว่า 5 ไร่	4.09	0.91	มาก
16	เกษตรกรคิดว่าการผลิตโคเนื้อในพื้นที่เพิ่มขึ้นหรือไม่	4.17	0.71	มาก
17	เกษตรกรคิดว่าการส่งเสริมอาชีพโคเนื้อในพื้นที่เพิ่มขึ้นหรือไม่	4.11	0.76	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)ระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน
ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ (n=155)

ข้อ	ระดับความสำเร็จและความพึงพอใจต่อ การดำเนินการของโครงการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
18	เกษตรกรคิดว่าความสนใจในอาชีพโคเนื้อ ในพื้นที่เพิ่มขึ้นหรือไม่	4.12	1.19	มาก
19	เกษตรกรคิดว่าโครงการนี้ลดพื้นที่ปลูก ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ในพื้นที่ห้ามปลูก) ได้ เพิ่มขึ้นหรือไม่	4.17	1.29	มาก
20	เกษตรกรคิดว่าการใช้ปุ๋ยคอกในพื้นที่ เพิ่มขึ้นหรือไม่	4.09	0.84	มาก
21	เกษตรกรคิดว่าความสำเร็จที่เกิดขึ้นจาก ความสามัคคีและช่วยเหลือกันของ เจ้าหน้าที่	4.17	0.79	มาก
22	เกษตรกรคิดว่าความสำเร็จที่เกิดขึ้นจาก ความสามัคคีและช่วยเหลือกันของ เกษตรกร	4.11	0.76	มาก
23	เกษตรกรคิดว่าความสำเร็จที่เกิดขึ้น เนื่องจากการจัดให้มีการฝึกอบรมเกษตรกร ให้มีความรู้	4.22	0.88	มากที่สุด
24	ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการฯ	4.39	0.5	มากที่สุด
25	เกษตรกรคิดว่าโครงการนี้ประสบ ความสำเร็จ	4.28	0.57	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.09	0.81	ระดับมาก

2.2 สำหรับคะแนนระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการประชารัฐ-สถานพลังงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

ด้านปัจจัยและการดำเนินการของโครงการพบว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้คะแนนปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จของโครงการคือการให้ความสนใจอย่างจริงจังของผู้บังคับบัญชาในขณะที่ปฏิบัติงานมากที่สุด คือ มีคะแนนเท่ากับ 4.37 คะแนน รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถตรงตามงานที่ได้รับผิดชอบ (4.22 คะแนน) เปิดโอกาสให้เกษตรกรมีการซักถามรายละเอียด ผู้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ในขณะที่ปฏิบัติงาน (4.08 และ 4.06 คะแนน ตามลำดับ) และมีการติดตามงานที่ปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่าตัวโครงการมีเป้าหมายของโครงการมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ มีความชัดเจนและเหมาะสมในการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการฯ และมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในระดับมาก อีกทั้งผู้บังคับบัญชาติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด (3.39 คะแนน) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยังให้คะแนนความพึงพอใจในการดำเนินการในประเด็นขอบเขตหน้าที่ถูกระบุไว้อย่างชัดเจน มีการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลในการปฏิบัติงานให้เกษตรกรทราบ (3.78 คะแนน) มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานแสดงขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงาน และมีการประเมินประะโนมระหว่างเจ้าหน้าที่โครงการและเกษตรกรในการปฏิบัติงานตามโครงการในระดับมาก (3.74 คะแนน) นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและเกษตรกรยังสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสม คือมีคะแนน 3.37 และ 3.65 คะแนน ตามลำดับ รวมทั้งการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก และมีคู่มือปฏิบัติงานและมีคำสั่งการปฏิบัติงานที่ทำให้สามารถทำงานได้ง่าย และสะดวก (3.35 และ 3.03 คะแนน ตามลำดับ) ส่วนทางด้านความพึงพอใจในเรื่องจำนวนบุคลากรเมื่อเปรียบเทียบกับงานมีความเหมาะสม การมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและงบประมาณสนับสนุนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ความพึงพอใจในระดับที่น้อย (2.45, 1.94 และ 1.83 คะแนน ตามลำดับ) (ตารางที่ 10)

ส่วนความสำเร็จในด้านสัมฤทธิ์ของโครงการพบว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้คะแนนระดับความสำเร็จเรื่องถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อแก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรฯ เกษตรกรสามารถสร้างโรงเรือนปลูกพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ของตนเองรายละเอียดไม่น้อยกว่า 5 ไร่ และการส่งเสริมอาชีพโคเนื้อในพื้นที่ได้ในระดับมาก คือมีคะแนน 3.95 และ 3.92 คะแนน เกษตรกรมีความสนใจในอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อและการใช้ปุ๋ยคอกในพื้นที่มากขึ้น (3.85 และ 3.86 คะแนน ตามลำดับ) และ ผลที่ได้รับจากโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ 3.50 คะแนน นอกจากนี้ เป้าหมายการผลิตโคในพื้นที่ และพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ที่ห้ามปลูก (3.44 และ 3.26 คะแนน ตามลำดับ) โดยรวมแล้วระดับ

ความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการประชารัฐ-สานพลังน่านของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการอยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยระดับความสำเร็จและความพึงพอใจเท่ากับ 3.58 คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการประชารัฐ-สานพลังน่านของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ (n=15)

ข้อ	ระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการของโครงการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ด้านปัจจัยและการดำเนินการ				
1	เจ้าหน้าที่มีความรู้ตรงกับงานที่ได้รับผิดชอบ	4.22	0.42	มาก
2	ขอบเขตหน้าที่ถูกระบุไว้อย่างชัดเจน	3.73	0.95	มาก
3	จำนวนบุคลากรเมื่อเปรียบเทียบกับงานมีความเหมาะสม	2.45	1.07	น้อย
4	เป้าหมายขอโครงการมีความเหมาะสมและเป็นไปได้	3.96	0.57	มาก
5	เจ้าหน้าที่มีการติดตามงานที่ปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา	4.01	0.67	มาก
6	ผู้บังคับบัญชาติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด	3.39	0.74	มาก
7	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการแสดงขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงาน	3.74	0.82	มาก
8	ผู้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในขณะที่ปฏิบัติงาน	4.06	0.47	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ) ระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการประชารัฐ-สานพลัง
 นำนองเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ (n=15)

ข้อ	ระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
9	การให้ความสนใจอย่างจริงจังของผู้บังคับบัญชาในขณะปฏิบัติงาน	4.37	0.48	มากที่สุด
10	ความชัดเจนและเหมาะสมในการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	3.99	0.74	มาก
11	มีการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลในการปฏิบัติงานให้เกษตรกรทราบ	3.78	0.95	มาก
12	ผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสม	3.37	0.67	ปานกลาง
13	เกษตรกรในโครงการฯ ได้เสนอความคิดเห็นและเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานในโครงการฯ ให้เหมาะสม	3.65	0.70	มาก
14	มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการฯ	3.94	0.88	มาก
15	มีการประนีประนอมระหว่างเจ้าหน้าที่โครงการและเกษตรกรในการปฏิบัติงานตามโครงการ	3.74	0.82	มาก
16	เปิดโอกาสให้เกษตรกรมีการซักถามรายละเอียด	4.08	0.94	มาก
17	มีการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	3.99	0.74	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ) ระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการประชารัฐ-สานพลัง
 นำนองเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ (n=15)

ข้อ	ระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการ ดำเนินการโครงการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
18	มีความยุ่งยากซับซ้อนในการปฏิบัติงานใน โครงการฯ	3.05	0.94	ปานกลาง
19	การได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก	3.35	0.82	ปานกลาง
20	การมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	1.94	0.99	น้อย
21	โครงการมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ	1.83	0.79	น้อย
22	มีคู่มือปฏิบัติงานและมีคำสั่งการปฏิบัติงานที่ ทำให้สามารถทำงานได้อย่างสะดวกและง่าย ขึ้น	3.03	1.05	ปานกลาง
ด้านผลสัมฤทธิ์				
23	ผลที่ได้รับจากโครงการสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของโครงการ	3.50	0.97	มาก
24	ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อแก่ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรฯ	3.95	0.57	มาก
25	สร้างโรงเรือนปลูกพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ของ ตนเองรายละไม่น้อยกว่า 5 ไร่	3.95	0.99	มาก
26	การผลิตโคเนื้อในพื้นที่ของเกษตรกร	3.44	0.97	ปานกลาง
27	การส่งเสริมอาชีพโคเนื้อในพื้นที่	3.92	0.57	มาก
28	ความสนใจในอาชีพโคเนื้อในพื้นที่	3.85	0.79	มาก
29	พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ในพื้นที่ห้ามปลูก)	3.26	1.23	ปานกลาง
30	การใช้ปุ๋ยคอกในพื้นที่	3.86	0.92	มาก
ค่าเฉลี่ย		3.58	0.81	ระดับมาก

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้คะแนนระดับความพึงพอใจต่อโครงการในระดับที่มากที่สุดคือ 3.52 คะแนนและให้คะแนนความสำเร็จของโครงการในระดับมาก (3.43 คะแนน) โดยเกษตรกรให้คะแนนความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความสามัคคีและช่วยเหลือกันของเจ้าหน้าที่ และการจัดให้มีการฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ในระดับมาก (3.57 และ 3.54 คะแนน ตามลำดับ) รองลงมาคือ ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความสามัคคีและช่วยเหลือกันของเกษตรกร (3.38 คะแนน) นอกจากนี้ เกษตรกรให้คะแนนภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการในระดับมากที่สุดมีคะแนนเท่ากับ 3.48 คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 คะแนนความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน (n=155)

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1	ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการฯ	3.52	0.36	มาก
2	โครงการนี้ประสบความสำเร็จ	3.43	0.25	มาก
3	ความสำเร็จที่เกิดขึ้นเนื่องจากการจัดให้มีการฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้	3.54	0.7	มาก
4	ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความสามัคคีและช่วยเหลือกันของเจ้าหน้าที่	3.57	0.74	มาก
5	ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความสามัคคีและช่วยเหลือกันของเกษตรกร	3.38	0.45	มาก
ค่าเฉลี่ย		3.48	0.5	ระดับมาก

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่านของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ พบว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้คะแนนระดับความพึงพอใจต่อโครงการในระดับที่มากที่สุดคือ 3.90 คะแนนและให้คะแนนความสำเร็จของโครงการในระดับมาก (3.81 คะแนน) โดยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้คะแนนความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการจัดให้มีการฝึกอบรม

เกษตรกรให้มีความรู้ ความสามัคคีและช่วยเหลือกันของเจ้าหน้าที่ (4.11 คะแนน) และจากสามัคคีและช่วยเหลือกันของเกษตรกร (4.10 คะแนน) นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้คะแนนภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการในระดับมากคือมีคะแนนเท่ากับ 4.00 คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 12

**ตารางที่ 12 คะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ
ประจักษ์-สถานพลังงาน (n=15)**

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1	ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อโครงการฯ	3.90	0.85	มาก
2	โครงการนี้ประสบความสำเร็จ	3.81	0.36	มาก
3	ความสำเร็จที่เกิดขึ้นเนื่องจากการจัดให้มีการฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้	4.10	0.12	มาก
4	ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความสามัคคีและช่วยเหลือกันของเจ้าหน้าที่	4.11	0.36	มาก
5	ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความสามัคคีและช่วยเหลือกันของเกษตรกร	4.10	0.74	มาก
เฉลี่ย		4.00	0.49	ระดับมาก

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับการศึกษาของบัวทองและวรทัศน์ (2556) กล่าวว่า ปัจจัยการยอมรับการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรในอำเภอหนองแสด จังหวัดเชียงใหม่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว คือการมีส่วนร่วมของเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อายุ รายได้จากการขายโคของเกษตรกร จำนวนโคที่เลี้ยง ความเหมาะสมของปัจจัยการผลิต และการได้รับข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยี โดยเกษตรกรที่มีอายุมากจะมีการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อมากขึ้น เนื่องจากเกษตรกรที่มีอายุมากมีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคเนื้อมาก ทำให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในความเป็นธรรมชาติของโคเนื้อกับพื้นที่ที่เลี้ยงโคมากกว่าเกษตรกรที่อายุน้อย นอกจากนี้เกษตรกรที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อทำให้เกิดการยอมรับและการพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อได้มาก

และสอดคล้องกับการศึกษาของ นภาพร และวรทัศน์ (2558) ที่ทำการศึกษากิจการที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพบว่า รูปแบบในการดำเนินงานในการส่งเสริมการให้ความรู้เกษตรกร การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการของ

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงในระดับมาก และคุณภาพของเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีผลในระดับมากที่สุด โดยคุณภาพของเจ้าหน้าที่ฯ แบ่งเป็นประเด็นย่อยย่อยได้แก่ (1) มีความรู้ความชำนาญด้านการเกษตร เหมาะสมกับการให้ความรู้แก่เกษตรกร (2) เข้าใจถึงสภาพปัญหาและสภาพพื้นที่อย่างแท้จริง (3) ทำงานร่วมกับคนในพื้นที่ได้ (4) มีความสม่ำเสมอและต่อเนื่องในการดำเนินงาน (5) มีความเต็มใจในการให้บริการ (6) ความเพียงพอของเจ้าหน้าที่สำหรับการให้บริการ ดิเรก (2524) ได้กล่าวไว้ว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะเกษตรกร เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เป็นผู้กระตุ้นให้เกษตรกรรู้จักปัญหาและความต้องการ และเป็นผู้ทำให้เกษตรกรเกิดความเชื่อมั่นและทำการเกษตรอย่างถูกวิธี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพงษ์ (2545) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพของเกษตรกรรายย่อยในจังหวัดเชียงใหม่ คือเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ซึ่งเป็นผู้ที่คอยให้ข้อมูล คำแนะนำต่างๆ และคอยสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและตัวเกษตรกรเอง

สรุปผลการศึกษา

1 สรุปผลการศึกษาลักษณะข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรในโครงการพระราชรัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่านจำนวน 155 คน เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 85.81 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีอายุเฉลี่ยระหว่าง 50-59 ปี ร้อยละ 35.48 และอายุระหว่าง 60-70 ปี ร้อยละ 40.00 ตามลำดับ โดยสถานภาพของเกษตรกรส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 92.26 โดยเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครอบครัว ร้อยละ 82.58 ระดับการศึกษาของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 56.13 ส่วนสถานภาพทางสังคมพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่ร้อยละ 70.97 ไม่มีสถานภาพทางสังคม คือไม่มีตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนัน หรือผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นอาชีพเสริม ร้อยละ 78.06 รายได้ของเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากอาชีพทำการเกษตร ร้อยละ 47.10 เลี้ยงโคเนื้อ ร้อยละ 29.03 และมีรายได้ในครัวเรือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท/เดือน ร้อยละ 30.32 ส่วนรายได้จากการจำหน่ายโคเนื้อพบว่า เกษตรกรร้อยละ 61.94 มีรายได้จากการจำหน่ายโคอยู่ระหว่าง 10,001-50,000 บาท/ปี

วัตถุประสงค์ในการเลี้ยงโคของเกษตรกรในโครงการพระราชรัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่านส่วนใหญ่ทำการเลี้ยงไว้เพื่อเป็นพ่อแม่พันธุ์ ร้อยละ 74.84 เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการจดบันทึกประวัติโค ร้อยละ 53.55 เกษตรกรร้อยละ 89.03 เลี้ยงโคเนื้อจำนวน 1-10 ตัว ส่วนใหญ่พบว่า ร้อยละ 74.19 มีโคเพศผู้จำนวน 1-3 ตัว และร้อยละ 78.71 มีโคเพศเมียจำนวน 1-5 ตัว ส่วนค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่พบว่า ร้อยละ

57.42 มีค่าใช้จ่าย น้อยกว่า 500 บาท/เดือน สำหรับประสบการณ์ในการเลี้ยงโคของเกษตรกรส่วนใหญ่พบว่า เกษตรกรร้อยละ 31.61 มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคเนื้อ 10 ปีขึ้นไป เกษตรกรส่วนใหญ่วางแผนเพิ่มจำนวนโคในอนาคตของร้อยละ 79.35 เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครอบครัวในการเลี้ยงโคเนื้อ ร้อยละ 45.81 แหล่งน้ำที่เกษตรกรใช้ส่วนใหญ่พบว่า มาจากน้ำประปาภูเขา ประปาหมู่บ้าน และน้ำฝน ร้อยละ 73.55 รูปแบบในการเลี้ยงโคของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย ร้อยละ 83.23 โดยมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรของเกษตรกรส่วนมากมีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 1-10 ไร่ ร้อยละ 73.55 และมีพื้นที่ที่ใช้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่ มีจำนวน 1-3 ไร่ ร้อยละ 68.39 เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้อาหารหยาบอย่างเดียวในการเลี้ยงโค ร้อยละ 68.39 และรองลงมาร้อยละ 31.61 มีการใช้อาหารข้น และอาหารหยาบในการเลี้ยงโค ในส่วนการให้แร่ธาตุก่อนของเกษตรกรพบว่า ร้อยละ 67.74 เกษตรกรมีแร่ธาตุก่อนให้โคกินตลอดทั้งปี แหล่งอาหารหยาบที่ใช้ในการใช้เลี้ยงโคของเกษตรกรพบว่า ร้อยละ 50.32 มีพื้นที่ปลูกหญ้าเป็นของตัวเอง และมีการกักตุนผลพลอยได้ทางการเกษตรเป็นครั้งคราว

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่านร้อยละ 81.29 ใช้พ่อพันธุ์ในการผสมพันธุ์โค ส่วนเกษตรกรที่ทำการผสมเทียมโดยใช้น้ำเชื้อจากกรมปศุสัตว์ ร้อยละ 79.31 ในการผสมเทียมโคของเกษตรกรส่วนมากจะให้เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ทำการผสมเทียม ร้อยละ 55.17 สำหรับเกษตรกรที่ไม่ใช้การผสมเทียม เกษตรกรนิยมใช้พ่อพันธุ์คุมฝูง โดยพบว่า ร้อยละ 61.11 ใช้พ่อพันธุ์ 1 ตัวต่อแม่พันธุ์ 3 ตัว การตายของโคในรอบปี พบว่าร้อยละ 84.52 ไม่พบการตายของโคในรอบปีที่ผ่านมาเลย ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์เป็นผู้ทำการรักษาโคของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 45.81 และเกษตรกรส่วนใหญ่การทำวัคซีน/ถ่ายพยาธิปีละ 2 ครั้ง ร้อยละ 45.16 รองลงมาร้อยละ 44.52 ทำปีละ 1 ครั้ง โดยวัคซีนที่ทำคือ วัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อย เกษตรกรส่วนมากใช้เงินทุนของตนเองในการเลี้ยงโคเนื้อ ร้อยละ 54.19 โดยเกษตรกรมีเงินกู้เพื่อการเลี้ยงโคจำนวน 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 36.77 ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่พบในการเลี้ยงโคของเกษตรกรส่วนใหญ่พบว่า เกษตรกรมีหญ้าไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงโคในฤดูแล้ง ร้อยละ 68.39 รองลงมาร้อยละ 25.81 มีวัตถุดิบอาหารสัตว์ไม่เพียงพอ และร้อยละ 2.58 ไม่มีพื้นที่ในการปลูกหญ้า ส่วนข้อเสนอแนะของเกษตรกรส่วนใหญ่ในการเลี้ยงโคเนื้อพบว่า อยากให้มีราคาซื้อขายที่ยุติธรรม ร้อยละ 62.58 อยากให้มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน 31.61 และอยากให้มีการประกันราคาร้อยละ 5.81

2. สรุปผลการศึกษา การประเมินระดับความสำเร็จและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการ ประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่าน

1). การประเมินระดับความสำเร็จและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการประชารัฐ- สานพลังน่าน จังหวัดน่านของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

การประเมินระดับความสำเร็จและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่านของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการนั้นพบว่า เกษตรกรให้คะแนนความพึงพอใจต่อโครงการนี้ในระดับมากที่สุด 4.39 คะแนนจากประเด็นด้านความน่าสนใจและความพึงพอใจต่อตัวโครงการ และเกษตรกรคิดว่าโครงการนี้ประสบความสำเร็จมากที่สุด 4.28 คะแนนจากคะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยความสำเร็จที่เกิดขึ้น เกษตรกรคิดว่ามาจากปัจจัยต่างๆคือ กิจกรรมของโครงการที่ตรงตามความต้องการของเกษตรกร มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการฯ มีการประสานนิยมนระหว่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามโครงการ และเกษตรกรคิดว่าความสำเร็จเกิดขึ้นจากการจัดให้มีการฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้มากที่สุด ปัจจัยที่รองลงมาคือ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อแก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรฯ เป้าหมายของโครงการมีความเหมาะสมเป็นไปได้ และมีการเปิดโอกาสให้เกษตรกรมีการซักถามรายละเอียดของโครงการ เกษตรกรมีการสร้างโรงเรือนในพื้นที่ตนเอง รวมทั้งได้รับการส่งเสริมอาชีพเลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่มากขึ้น มีการปลูกพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ของตนเองไม่น้อยกว่า 5 ไร่ และมีการใช้ปุ๋ยคอกในพื้นที่เพิ่มขึ้น ซึ่งความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความสามัคคีและช่วยเหลือกันของเจ้าหน้าที่ และการมีเจ้าหน้าที่บริการอย่างเพียงพอ โดยรวมแล้วระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการประชารัฐ-สานพลังน่านของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยระดับความสำเร็จและความพึงพอใจเท่ากับ 4.09 คะแนน

2). การประเมินระดับความสำเร็จและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการประชา รัฐ-สานพลังน่าน จังหวัดน่านของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้คะแนนปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จของโครงการคือ การให้ความสนใจอย่างจริงจังของผู้บังคับบัญชาในขณะปฏิบัติงานมากที่สุด คือมีคะแนนเท่ากับ 4.37 คะแนน รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถตรงตามงานที่ การเปิดโอกาสให้เกษตรกรมีการซักถามรายละเอียด และผู้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในขณะปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการติดตามงานที่ปฏิบัติอยู่

ตลอดเวลา นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่าตัวโครงการมีเป้าหมายของโครงการมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ มีความชัดเจนและเหมาะสมในการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการฯ และมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในระดับมาก อีกทั้งผู้บังคับบัญชาติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยังให้คะแนนความพึงพอใจในการดำเนินการในประเด็นขอบเขตหน้าที่ถูกระบุไว้อย่างชัดเจน มีการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลในการปฏิบัติงานให้เกษตรกรทราบ รวมทั้งมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานแสดงขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงาน และมีการประเมินประนอมระหว่างเจ้าหน้าที่โครงการและเกษตรกรในการปฏิบัติงานตามโครงการในระดับมาก นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและเกษตรกรยังสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสม รวมทั้งการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก และมีคู่มือปฏิบัติงานและมีคำสั่งการปฏิบัติงานที่ทำให้สามารถทำงานได้ง่ายและสะดวก ส่วนทางด้านความพึงพอใจในเรื่องจำนวนบุคลากรเมื่อเปรียบเทียบกับงานมีความเหมาะสม การมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและงบประมาณสนับสนุน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ความพึงพอใจในระดับที่น้อย ส่วนความสำเร็จในด้านสัมฤทธิ์ของโครงการพบว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้คะแนนระดับความสำเร็จเรื่องถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อแก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรฯ เกษตรกรสามารถสร้างโรงเรือนปลูกพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ของตนเองรายละไม่น้อยกว่า 5 ไร่ และการส่งเสริมอาชีพโคเนื้อในพื้นที่ได้ในระดับมาก เกษตรกรมีความสนใจในอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อและการใช้ปุ๋ยคอกในพื้นที่มากขึ้น และผลที่ได้รับจากโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ 3.50 คะแนน โดยรวมแล้วระดับความสำเร็จและความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการประชารัฐ-สานพลังน่านของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการอยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยระดับความสำเร็จและความพึงพอใจเท่ากับ 3.58 คะแนน

3). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่าน พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้คะแนนระดับความพึงพอใจต่อโครงการในระดับที่มากที่สุดคือ 3.52 คะแนนและให้คะแนนความสำเร็จของโครงการในระดับมาก เช่นเดียวกัน โดยเกษตรกรให้คะแนนความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความสามัคคีและช่วยเหลือกันของเจ้าหน้าที่ และการจัดให้มีการฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ในระดับมาก รองลงมาคือ ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความสามัคคีและช่วยเหลือกันของเกษตรกร นอกจากนี้

เกษตรกรให้คะแนนภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการในระดับมากคือมีคะแนนเท่ากับ 3.48 คะแนน

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการประชารัฐ-สานพลังน่านของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ พบว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้คะแนนระดับความพึงพอใจต่อโครงการในระดับที่มากคือ 3.90 คะแนนและให้คะแนนความสำเร็จของโครงการในระดับมาก โดยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้คะแนนความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการจัดให้มีการฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ ความสามัคคีและช่วยเหลือกันของเจ้าหน้าที่ และจากความรู้สามัคคีและช่วยเหลือกันของนอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้คะแนนภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการในระดับมากคือมีคะแนนเท่ากับ 4.00 คะแนน

3. ข้อเสนอแนะ

1. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านวิชาการเรื่องโคเนื้อ จึงควรมีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อ การปรับปรุงพันธุ์ การสุขาภิบาลและการป้องกันโรค ให้แก่เกษตรกร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเชิงวิชาการ การเลี้ยงโคเนื้อให้กับเกษตรกรอย่างถูกต้อง
2. ในพื้นที่จังหวัดน่าน เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงโคเนื้อ กรมปศุสัตว์ควรมีนโยบาย และงบประมาณในการสนับสนุนการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเลี้ยงต่อไป
3. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ มีการสำรองอาหารสัตว์ไว้ในฤดูแล้ง แต่ยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะฟางข้าว หรือสิ่งที่เหลือทางการเกษตร เช่น เปลือกข้าวโพด โดยมีคุณค่าทางโภชนาต่ำ กรมปศุสัตว์และหน่วยงานทางการศึกษาควรมีการอบรมความรู้ด้านการปลูกพืชอาหารสัตว์ หรือเพิ่มคุณค่าทางโภชนาให้กับพืชอาหารสัตว์แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ
4. ควรมีการจัดเวทีการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสนับสนุนงบประมาณให้แก่กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ เพื่อเสริมสร้างความพร้อม และความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาและเพิ่มผลผลิตโคเนื้อ
5. เนื่องจากในพื้นที่จังหวัดน่าน ไม่มีโรงฆ่าโคที่ได้มาตรฐาน ดังนั้นกรมปศุสัตว์จึงควรมีนโยบาย และสนับสนุนการสร้างโรงฆ่าโคขนาดเล็กที่ได้มาตรฐานในพื้นที่

6. ควรมีการจัดตั้งกลุ่มหรือสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่เพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มความสามารถในการเข้าหาแหล่งเงินทุนได้ อีกทั้งยังสามารถกำหนดราคาการรับซื้อโคได้อย่างแน่นอน

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิชาการฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก คณะอนุกรรมการวิชาการด้านการผลิตสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต 5 น.สพ. อนุสรณ์ หอมขจร ปศุสัตว์ จังหวัดน่าน นายมานพ โชคดี นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการพิเศษ นายณัฐวิกรณ์ คำมณีวนิชวงศ์ สัตวแพทย์ชำนาญงาน กลุ่มยุทธศาสตร์สารสนเทศการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน ดร.ธนาพร บุญมี สาขาสัตวศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา พร้อมข้อคิดที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งกรุณาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของผลงานวิชาการมาโดยตลอดจน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

บรรณานุกรม

กันยา ดันติวิสุทธิกุล, สัญญา ศิริรักษ์ และ ธนันท์ ศุภกิจจานนท์. 2550. ระบบการผลิตและวิธีการตลาด โคพื้นเมืองของเกษตรกรในพื้นที่เหนือเขื่อนภูมิพล. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://elibrary.trf.or.th/project_content.asp?PJID=RDG5020077. (12 พฤษภาคม 2561).

กรมปศุสัตว์. 2556. ยุทธศาสตร์โคเนื้อภาคเหนือตอนบน เขต 5. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<http://www.dld.go.th/region5/images/stories/p2556/str/strategic%20beef2556.pdf> (11 พฤษภาคม 2561)

จักรพงษ์ วงศาพาน. 2545. ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพของเกษตรกรรายย่อย ในจังหวัด เชียงใหม่. วิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 70 หน้า.

ดิเรก ฤกษ์ห่วย. 2524. การส่งเสริมการเกษตร :หลักการและวิธีการ. พิมพ์ครั้งที่ 3 .กรุงเทพมหานคร.
สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 249 หน้า

บัวทอง แก้วหล้า และ วรทัศน์อินทร์คัมพร. 2556. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการส่งเสริมการ
เลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร ในอำเภอหนองแฮด จังหวัดเชียงใหม่ สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว. วารสารเกษตร 29(3): 267-275.

อัครงค์ เมฆโหรา และ ณัฐนรากร จันทิมา. 2550. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการระบบการผลิตและ
การตลาดโคเนื้อ จังหวัดตาก. ชุดโครงการขยายโอกาสธุรกิจเนื้อโคไทย. สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย, กรุงเทพฯ

วริษา สันทวีรกุล, นนทกรณ์ อรุโสมณ, วรวิทย์ ชนสุนทรสุทธิ และณรงค์ สามารถ. 2548. ระบบการผลิต
โคพื้นเมืองของเกษตรกรตามบริเวณชายแดนแม่น้ำโขงของจังหวัดอุบลราชธานี. สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย, กรุงเทพฯ

วรางคณา ไตรส และยุภา ชูดำ. 2549. การวิเคราะห์ศักยภาพสถาบันเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อของไทยใน
ปัจจุบัน. กลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมปศุสัตว์

ศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์ (2555) เกษตรกร/ปศุสัตว์ในประเทศไทย ปี 2555 [ระบบออนไลน์]
แหล่งที่มา:

(http://www.dld.go.th/ict/th/index.php?option=com_content&view=category&id=253 : -
2554- &Itemid=123&layout=default. (3 พฤศจิกายน 2562)

สุทธิพงศ์ อริยะพงศ์สรรค์ ไชยณรงค์ นาวานุเคราะห์ ฉลอง วชิรภาพร ประสาน ตั้งควัฒนา และเวชสิทธิ์ โท
บุราณ. 2549. การศึกษาผลผลิตและระบบการผลิตโคเนื้อพื้นเมืองของเกษตรกรในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, กรุงเทพฯ

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2546. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บริษัท เพื่องฟ้าพรินต์
จำกัด

สมปอง สรวมศิริ, อุดรวงค์นาค, ณัฐพล จงกสิกิจ, วรวรรณ สิงห์อยู่ นุชา สิมะสาธิตกุล, ไพโรจน์ ศิลม้น, นครินทร์ พริบไหว และ เพทาย พงษ์เพียจันทร์. 2550. ระบบการผลิต และโอกาสทางการตลาดของการผลิตเนื้อโคพื้นเมือง ในเขตจังหวัดภาคเหนือ (เชียงใหม่-แพร่ ลำพูน-ลำปาง). เชียงใหม่: คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, กรุงเทพฯ

สมพร ดวนใหญ่, สุนทรินทร์ ดวนใหญ่, วรวิทย์ ธนสุนทรสุทธิ์ และปิยศักดิ์ สุวรรณ. 2552. โครงการวิจัยการผลิตเนื้อโคธรรมชาติ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. กรุงเทพฯ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2555. สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้มปี 2554. สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร.

Wettemann, R. P., and I. Bossis. 2000. Energy intake regulates ovarian function in beef cattle. J.Anim. Sci.77:1-10